

60-65 Ay Çocuklar İçin Aile Gözlem ve Ön Tarama Formu

Aileler için yaş dönemine uygun ön tarama ve gözlem formu

Çocuğun yaşı (ay)	Form tarihi	Evde kullanılan dil(ler)
Dolduran kişinin yakınlığı	Çocuğun adı ve doğum tarihi yazmanız gerekmez.	

Bu form ne için hazırlandı? Bu form, 60-65 ay aralığındaki çocuklarda yaş dönemine göre gözlenmesi beklenen iletişim, dil, konuşma, oyun, sosyal biliş, zihin kuramı, yeme-içme ve oral-motor becerilerini günlük yaşam içinde aile gözlemiyle gözden geçirmek amacıyla hazırlanmış bir ön tarama kontrol listesidir.

Önemli not: Tanı koymaz; tek başına resmi değerlendirme, tedavi planı veya rapor yerine geçmez. Amaç, ailelerin destek gerektirebilecek alanları fark etmesine yardımcı olmaktır.

Nasıl yanıtlayalım? Maddeleri yanıtlarken çocuğun son 2-3 haftadaki genel durumunu düşünün. En iyi ya da en zor gününü değil, çoğu zamanki hâlini esas alın. ★ işaretli maddeler öncelikli izlem maddeleridir.

Form seçimi: Bu form, 60 ayını doldurmuş ve 65 ayına kadar olan çocuklar için kullanılır.

Yanıt	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
Anlamı	Sık ve kendiliğinden yapar	Ara sıra yapar ya da hatırlatınca yapar	Şu anda yapmıyor

1) İletişim ve Sosyal Karşılıklık

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
★ 1. Karşılıklı konuşmada en az dört tur sürdürebilir.	☐	☐	☐
★ 2. Dikkatini çekmek için sözel girişimde bulunur.	☐	☐	☐
★ 3. Bir şeyi paylaşmak, göstermek ya da anlatmak için kendiliğinden iletişim başlatır.	☐	☐	☐
4. Akran oyununa katılmak için sözel girişimde bulunur.	☐	☐	☐
5. Temel sosyal iletişim kurallarını kullanır.	☐	☐	☐
6. Karşısındaki kişinin ne bildiğini dikkate alarak açıklama yapar.	☐	☐	☐

2) Anlama (Alıcı Dil)

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
★ 7. İki-üç basamaklı günlük yönergeleri yerine getirir.	☐	☐	☐
★ 8. Kısa bir öykünün ana olaylarını takip eder.	☐	☐	☐
★ 9. Neden ve nasıl sorularını anlar.	☐	☐	☐

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
10. Zaman ve konum bildiren sözcükleri anlar.	☐	☐	☐
11. Nesnelerin işlevini anlar.	☐	☐	☐
12. Kitap ya da öyküyle ilgili basit soruları anlar.	☐	☐	☐

3) İfade Edici Dil ve Anlatı

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
★ 13. En az dört sözcüklü cümleler kurar.	☐	☐	☐
★ 14. Duyduğu ya da kurduğu bir öyküyü en az iki olay içerecek şekilde anlatır.	☐	☐	☐
15. Bir olayın başını ve devamını birkaç cümleyle aktarır.	☐	☐	☐
★ 16. “Bu ne işe yarar?” sorusuna işlev belirterek yanıt verir.	☐	☐	☐
17. Bir kitabı ya da öyküyü dinledikten sonra basit sorulara uygun yanıt verir.	☐	☐	☐
★ 18. Duygularını, isteklerini ve düşüncelerini cümleyle ifade eder.	☐	☐	☐
19. Basit uyakları tanır ya da üretir.	☐	☐	☐

4) Dil Yapısı ve Kavramsal Dil

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
20. Zaman eklerini uygun şekilde kullanır.	☐	☐	☐
21. Çoğul, olumsuzluk ve kişi eklerini kullanır.	☐	☐	☐
22. Neden-sonuç bağı kuran cümleler kurar.	☐	☐	☐
23. Yer-yön ve sıra kavramlarını dil içinde kullanır.	☐	☐	☐
24. Nesneleri özellikleriyle betimler.	☐	☐	☐
25. Benzerlik ve farklılıkları sözel olarak ifade eder.	☐	☐	☐

5) Sosyal Oyun ve Anlatı

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
26. Rol oyununu konuşmayla sürdürür.	☐	☐	☐
27. Başka çocukların söylediklerine göre oyunu düzenler.	☐	☐	☐

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
28. Bir olayı birkaç cümleyle anlamlı sırada aktarır.	☐	☐	☐
29. Sosyal durumda uygun karşılık verir.	☐	☐	☐
30. Oyunu sürdürmek için dili kullanır.	☐	☐	☐

6) Zihin Kuramı ve Sosyal Biliş

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
31. Bir kişi görmediyse bir şeyi bilmeyebilir. (Örn. oyuncağın yerinin değiştiğini görmediyse eski yerde arayabilir.)	☐	☐	☐
32. İki kişi aynı durum hakkında farklı düşünebilir ya da farklı şey isteyebilir. (Örn. biri parka gitmek isterken diğeri evde kalmak isteyebilir.)	☐	☐	☐
33. Bir kişi dışarıdan mutlu görünse bile içten üzgün, kızgın ya da kaygılı olabilir.	☐	☐	☐
34. Konuşurken karşısındaki kişinin neyi bilip bilmediğini düşünerek anlatır. (Örn. "Onu getir" yerine "Masadaki kırmızı kalemi getir" diyebilir.)	☐	☐	☐

7) Konuşma Becerileri (Anlaşılabilirlik ve Akıcılık)

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
★ 35. Konuşması evdeki yetişkinler tarafından çoğu zaman kolay anlaşılır.	☐	☐	☐
★ 36. Konuşması onu çok iyi tanımayan kişiler tarafından da büyük ölçüde anlaşılır.	☐	☐	☐
37. Söylediklerini anlaşılır kılmak için sık sık tekrar etmek zorunda kalmaz.	☐	☐	☐
★ 38. Konuşması genel olarak akıcıdır; sık takılma, uzatma ya da kelimenin başında kalma görülmez.	☐	☐	☐

8) Beslenme ve Oral-Motor Beceriler

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
★ 39. Yeni bir yiyeceğe bakar, dokunur, koklar ya da küçük bir deneme yapar.	☐	☐	☐
★ 40. Birden fazla gıda grubundan yiyecek kabul eder.	☐	☐	☐
★ 41. Farklı dokudaki yiyecekleri ısırır ve çiğner.	☐	☐	☐
★ 42. Lokmayı ağız içinde rahatça yönetir.	☐	☐	☐
43. Kaşık ve çatala kendi kendine yer.	☐	☐	☐
44. Açık bardaktan dökmeden içer.	☐	☐	☐
★ 45. Beslenme sırasında belirgin zorlanma göstermeden yer ve yutar.	☐	☐	☐

Önemli Not

Bu formun amacı: Bu form aile gözlemi ve ön tarama amacıyla hazırlanmıştır. Tanı koymaz; tek başına resmi değerlendirme, tedavi planı veya rapor yerine geçmez.

Değerlendirme önerisi: Gözlem sonucunda sizi düşündüren alanlar varsa iletişim, dil, konuşma, yeme-içme veya oral-motor beceriler açısından ayrıntılı değerlendirme yararlı olabilir.

Ebru Erdoğan

Dil ve Konuşma Terapisti, M.Sc.